

HU

HU

HU

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 2009.10.28.
COM(2009) 612 végleges

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Európai átláthatósági kezdeményezés: az érdekképviselési nyilvántartás egy év elteltével

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Európai átláthatósági kezdeményezés: az érdekképviselési nyilvántartás egy év elteltével

Az európai átláthatósági kezdeményezésről szóló zöld könyvet követő intézkedésekről szóló közleményében¹ a Bizottság közölte, hogy 2008 tavaszán megnyílik az érdekképviselési nyilvántartás, a rendszer felülvizsgálatának elvégzésére pedig egy évvel később kerül sor.

A nyilvántartás 2008. júniusi elindítása óta a polgárok képesek felmérni az európai szinten képviselt érdekek rendkívül tág körét. Tanúi lehetnek, hogy az európai politikai döntéshozók nem a civil társadalom aggodalmaitól és érdekeitől elzárva fejtik ki tevékenységüket, hanem nyitott és befogadó jellegű együttműködést folytatnak azzal, egyenlő esélyt teremtve az összes érdekkategória érvényesítése számára. Következésképpen az Európai Bizottság jelenleg egyike a világ azon, viszonylag csekély számú hatóságának, amelyek e téren megteremtették az átláthatóság gyakorlati kereteit².

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy az eddig kapott eredmények, a megfigyelt, kibontakozóban lévő általános tendencia, valamint a közleményben megfogalmazott fontosabb észrevételek alátámasztják a rendszert érintő alapvető választásokat, vagyis az önkéntes alapú megközelítést, az ésszerű mértékű pénzügyi közzétételt, továbbá azt, hogy egyének helyett inkább szervezetek tegyenek nyilatkozatokat. Az eddigi regisztrációk száma azt mutatja, hogy a nyilvántartás megfelelő fejlesztési alapot nyújt, és a további javítások hozzájárulhatnak annak megszilárdításához.

1. AZ ÁTLÁTHATÓSÁG JAVÍTÁSA: JELENTŐS ARÁNYÚ REGISZTRÁCIÓ

1.1. Regisztráció: a nyilvántartás sikeres, jóllehet az ügyvédi irodák és az elemzőközpontok továbbra is csekélyebb mértékben veszik igénybe

A szöveg véglegesítésének jelenlegi szakaszában a nyilvántartásba vételek teljes száma már meghaladta a kétezret. A Bizottság jelentős mértékű regisztrációt tapasztalt az elmúlt 16 hónap során, és továbbra is növekszik ezek száma³. Tehát a nyilvántartás általi lefedettség még nem érte el a lehetséges maximumot, noha már ebben a szakaszban is jelentős mértékű⁴.

Sokan regisztráltak a brüsszeli szintén az ügyfelek nevében lobbizó legfontosabb hivatásos szereplők közül. A Bizottság ragaszkodott ahhoz, hogy a regisztrációs folyamat hitelessége érdekében az összes ügyfelet be kelljen jelenteni, és több alkalommal felfüggesztette olyan szervezetek regisztrációját, amelyek nem tettek eleget ennek a kötelezettségnek. Időközben sikerült ezt elérni.

¹ COM(2007) 127 végleges.

² Hivatkozásul lásd: „Self regulation and regulation of the lobbying profession” (A lobbiszakma szabályozása és önszabályozása) OECD – Április 2009-07-16:
[http://www.oilis.oecd.org/oilis/2009doc.nsf/ENGDATCORPLOOK/NT00002A56/\\$FILE/JT03263523.PDF](http://www.oilis.oecd.org/oilis/2009doc.nsf/ENGDATCORPLOOK/NT00002A56/$FILE/JT03263523.PDF).

³ Lásd a 2. mellékletben található grafikont.

⁴ Némely szervezet még habozik a tekintetben, hogy nyilvántartásba vetesse-e magát, mivel tudomásuk szerint a regisztráció olyan állítólagos következményekkel járhat, amelyek esetleg befolyásolják azt, hogy a nemzeti adóhatóságok miként kezelik a szóban forgó szervezeteket.

Jelentős és állandóan növekvő számú, lobbitevékenységet folytató szakmai szervezet, valamint cégen belüli, vállalati lobbista regisztrál. Jelenleg semmi sem utal arra, hogy megváltozóban lenne ez a tendencia.

Bár a nem kormányzati szervezetek némelyike jobban szerette volna, ha a nyilvántartás kötelező jelegű, esetükben – és kiváltképpen azok körében, amelyek európai hálózatokhoz tartoznak – hasonló tendencia figyelhető meg. Ez számos olyan szervezetre is vonatkozik, amely rendszeresen együttműködik a Bizottság szolgálataival.

Említést érdemel, hogy a leírt, általános kedvező tendenciákkal szemben, a szereplők két alkategóriája sajnálatos módon nagyrészt továbbra sem szerepel a nyilvántartásban.

- A Bizottság meghatározása szerinti⁵ érdekképviselési tevékenységet folytató **ügyvédi irodák** jórészt továbbra sem szerepelnek a nyilvántartásban. Jóllehet az ügyvédek és ügyvédi irodák jogosan hivatkoznak arra, hogy a kifejezetten rájuk vonatkozó titoktartási szabályok nem teszik lehetővé számukra annak közlését, hogy kit képviselnek, amikor ügyvédi minőségükben járnak el, vagyis jogi és peres eljárások során tanácsot adnak az ügyfeleknek vagy képviselik őket, azonban a legtöbb – vagy talán az összes – brüsszeli központú ügyvédi iroda lobbitevékenységet is folytat az ügyfelei nevében, hasonló módon mint az e kezdeményezés által lefedett egyéb érdekképviselések. A Bizottságnak továbbra is az a meggyőződése, hogy egyenlő feltételeket kell teremteni a nyilvántartás vonatkozásában, és hasonló módon kell kezelni az összes olyan szereplőt, amely hasonló tevékenységet folytat. A Bizottság az ügyvédek és az ügyvédi irodák esetében részletes információkat adott a nyilvántartás alkalmazási körébe tartozó és azon kívül eső tevékenységek meghatározásához (lásd 2.1.2. pont). E megközelítés már több területet tisztázott, és most az említett kategóriába tartozók számára is meg kell könnyítenie a regisztrációt.
- A legtöbb **elemzőközpont** értékes hozzájárulást nyújt az európai intézmények számára azáltal, hogy kiváló minőségű, tudományos és egyetemi kutatáson alapuló adatokat szolgáltat. Ennélfogva e testületek nem szeretnék, ha konkrét vagy nyereségorientált érdekekkel azonosítanák őket. Hozzájárulásaik mindazonáltal arra is irányulhatnak, hogy befolyásolják az európai intézmények választásait és fellépéseik irányultságát. Számos elemzőközpont azzal népszerűsíti a taggá válást, hogy potenciális tagjai számára „páratlan hálózatépítési lehetőségeket” kínál, továbbá „esélyt arra, hogy magas rangú személyiségekkel közvetlenül tárgyaljanak”. Felajánlják továbbá „a garantált részvételt számos különféle magas szintű eseményen” és vitán, hogy a tagnak lehetősége legyen „hangot adni a véleményének számos kényes kérdésben”. A Bizottság emlékeztet rá, hogy a nyilvántartás az összes képviselt érdeket lefedi, a különlegeseket vagy általánosakat egyaránt, ezért elvárja, hogy az elemzőközpontok nyilvántartásba vetessék magukat (lásd a 2.2. pontot).

A Bizottság összességében úgy ítéli meg, hogy a nyilvántartás mennyiségi és minőségi értelemben egyaránt hosszú utat tett meg az első „kísérleti” évében. Mivel a rendszer még mindig a bővülés szakaszában van, kizárólag a mennyiségi adatok alapján nem lehet végső következtetést levonni. Az érdekképviselés világa önmagában is változékony és nem

⁵ „...mindazokra a tevékenységekre értendő, amelyek célja az európai intézmények politikaalkotási és döntéshozatali folyamatainak befolyásolása”, COM(2007) 127 végleges.

körülhatárolt. Mindent egybevetve az önkéntességen alapuló megközelítés működőképes, és ezért fent kell azt tartani.

1.2. E fejlődés azt tükrözi, hogy a regisztráció egyre több szervezet számára válik szokásos eljárássá

A regisztrációk számának folyamatos emelkedése megerősíti, hogy egyre több szervezet tekinti a nyilvántartásba vételt szokásos lépésnek azon szervezetek számára, amelyek a felelősségteljes kormányzás és az átláthatóság elveivel teljes összhangban kívánnak együttműködni az európai intézményekkel. A nyilvántartási rendszer szükségessége helyett a rendszer javításának módja került a viták középpontjába.

Fontos fejlemény, hogy azok a regisztrált szereplők, akik önként elkötelezték magukat az európai intézményekkel való átlátható kapcsolattartás mellett, jelenleg csatlakoznak a Bizottság által kidolgozott magatartási kódexhez, vagy egyéb, megegyező tartalmú kódexekhez. A kódex szigorúbb etikai szabályokat állapít meg az érdekképviselők, a köztisztviselők betöltő személyek és a tisztviselők (akiket szintén szigorú etikai szabályok és kódexek kötnek) közötti együttműködés tekintetében. Kedvező jel az európai közügyek etikus intézése szempontjából, hogy számos szervezet még ennél is messzemenőbb lépések mellett dönt, és a közös kódexen⁶ jóval túlmutató különleges szakmai kódexek mellett kötelezi el magát, vagy az előírtakon kívül további információkat is szolgáltat önmagával kapcsolatban.

Az európai átláthatósági kezdeményezést követően több uniós országban és szervezetben is különféle vitákra és tevékenységekre került sor az érdekképviselők szabályozásának témakörében⁷. A Bizottság kezdeményezése az egyetemi körök érdeklődését is felkeltette.

1.3. A nyilvántartás referenciaértékűvé válik a bizottsági szolgálatok számára

A Bizottság szolgálatait tájékoztattuk a nyilvántartásról, továbbá erre vonatkozó képzéseket nyújtottunk. A belső utasításokban felkérjük a személyzet összes tagját, hogy használja a nyilvántartást és népszerűsítse azt az érdekképviselőkkel való kapcsolattartás során. A szóban forgó tudatosság-erősítő és tájékoztató tevékenység folytatódni fog.

A Bizottság szolgálatai referenciaként használják a nyilvántartást az érdekképviselőkkel való kapcsolattartásuk során. „A nyilvántartás önkéntes. Mindazonáltal a tanácsadó csoportok vagy konzultatív bizottságok véleményének kikérésére vonatkozó döntés meghozatalakor a főigazgatóságoknak lehetőségük van olyan kritériumokra is kitérni, amelyek a nyilvánosság számára való átláthatóság minimális mértékére vonatkoznak.”⁸ Ilyen például a nyilvántartásban való regisztrálás.

A Bizottság szerint abból, hogy szolgálatai a gyakorlatban alkalmazzák a nyilvántartást, természetes úton következik majd annak kiterjesztése a szereplők zömére. Ez többletértéket fog eredményezni bárki számára, aki részt kíván venni egy párbeszédben vagy az alapvető nyilvános konzultációkon túlmutató részvételi folyamatban.

⁶ A bizottsági magatartási kódexéhez hasonlítható szabályokat tartalmazó, a regisztrált szervezetek által közölt szakmai magatartási kódexek jegyzéke:

<https://webgate.ec.europa.eu/transparency/reg/in/infos/codeofconduct.do?locale=hu#hu>.

⁷ Franciaország, Írország, Olaszország, Egyesült Királyság, valamint az OECD-n belüli tevékenység.

⁸ Sim Kallas alelnök 2009. április 7-i levele az Európai Párizs Szövetségnek (CEPI aisbl).

1.4. Továbbra is a rendszer legfontosabb eleme marad a néhány szervezet által kiadott iránymutatással megerősített önszabályozó szemlélet

Az önszabályozásnak továbbra is a rendszer kulcsfontosságú alkotóelemének kell maradnia. Ezzel összefüggésben a Bizottság megjegyzi, hogy több nagyszabású horizontális hálózat is azt ajánlotta tagjai számára, hogy regisztráltassák magukat. A Bizottság ösztönzi ezt a állásfoglalást.

Több hálózat emellett közvetlen iránymutatást is nyújtott tagjai számára magának a regisztrációs folyamatnak a lebonyolítási módjáról. A Bizottság tudomására hozták az ilyen irányú különleges erőfeszítéseket, ideértve az Európai Közügyi Tanácsadók Szövetsége (EPACA) és az Európai Ügyek Szakembereinek Társasága (SEAP) hivatásos lobbisták tekintetében kifejtett erőfeszítéseit, másrészt pedig az EU Civil Társadalmi Kapcsolattartó Csoport (EU Civil Society Contact Group) és a Szövetség az Unión Belüli Lobbitevékenység Átláthatóságáért és az Etikai Szabályozásért (AlterEU) elnevezésű szervezet együttes tevékenységét. Az említett tevékenységek az egyszerű indokolást tartalmazó dokumentumtól a pénzügyi közzététel által lefedendő tételekre és az előírt információk közlésének módjára vonatkozó részletesebb iránymutatásig terjednek.

A Bizottság valamennyi hálózatot arra ösztönöz, hogy kövessék ezeket a helyes gyakorlatokat, mivel azok idővel elvezetnek a rendszer összehangolt végrehajtásához. Elvárja az ilyen iránymutatások összeállítóitól, hogy hozzák azokat nyilvánosságra annak érdekében, hogy ezt a tevékenységet szintén teljesen átlátható módon végezhessek.

Néhány esetben⁹ a nyújtott iránymutatások azt a benyomást keltik, hogy túllépnek az előírt minimális információk egyszerű megadásán, és mintegy részét képezik a nyilvántartásban szereplő követelmények ilyen információkkal történő kibővítésére irányuló aktív kampánynak. A Bizottság szerint e gyakorlatok szerves részei a rendszer önkéntességen és önszabályozáson alapuló dimenziójának. A regisztrációs űrlapon szereplő üres rubrikák több teret és nagyobb rugalmasságot biztosítanak bármely olyan szervezetnek, amely további információkra is ki kíván térni.

2. JAVÍTÁSOK

A nyilvántartás 2008. júniusi elindítása óta a Bizottság egyértelművé tette, hogy nyitott az építő jellegű bírálatra. Ezeket kivétel nélkül közzéteszi a nyilvántartás weboldalán.

Az alapelveket nem érintő technikai jellegű megjegyzéseket (pl. a weboldal felhasználóbarátsága, az információk megjelenítése, a belső eljárások hozzáférhetősége PDF formátumban, stb.) a Bizottság által jelenleg végzett rendszerjavítások során hasznosítjuk.

Néhány észrevétel inkább érdemi jellegű; arra mutat rá, hogy a tapasztalatok fényében milyen javítások vagy korrekciók végezhetők a rendszerben. Az alábbiakban felsoroljuk e témaköröket, valamint az egységes, intézményközi nyilvántartás létrehozatala érdekében végzett, folyamatban lévő tevékenység iránymutatásait.

⁹ Az EU Civil Társadalmi Kapcsolattartó Csoport (EU Civil Society Contact Group) és a Szövetség az Unión Belüli Lobbitevékenység Átláthatóságáért és az Etikai Szabályozásért (AlterEU) elnevezésű szervezet együttes tevékenysége.

Említést érdemel, hogy a közleményben előterjesztett kiigazítások nem érintik a nyilvántartás összhangját a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokkal.

2.1. Pénzügyi közzététel: hogyan tehetők egyértelműbbé a Bizottság elvárásai

2.1.1. Az érintett tevékenységek köre

Azok a szervezetek, amelyek a II. kategóriában¹⁰ regisztrálnak, továbbra is azt hangsúlyozzák, hogy nehézségeket okoz számukra jóhiszeműen megadni „az uniós intézményekben folytatott közvetlen lobbizásra fordított költségek becsült értékét”¹¹. Konkrétabb iránymutatást szeretnének kapni arra nézve, hogy mely költségeket kell figyelembe venni a „közvetlen lobbizás” fogalmánál, továbbá úgy vélik, hogy a jelenlegi helyzet nagyfokú bizonytalansághoz vezethet, és attól tartanak, hogy bármikor megtámadhatják a nyilatkozataikat.

A regisztrálók egyéb kategóriái általában véve szintén konkrétabb iránymutatást kérnek a figyelembe veendő tevékenységekkel és költségekkel kapcsolatosan. E tapasztalatok és az egyes szövetségek által összeállított iránymutatások alapján – az alábbi irányvonalak mentén – pontosítanunk kell a Bizottság értelmező dokumentumaiban (pl.: az interneten közzétett Gyakran Feltett Kérdésekben) megadott jelenlegi iránymutatást:

- A nyilvántartásba vett szervezeteknek közzé kell tenniük az európai politikaalakítás vagy döntéshozatal befolyásolása céljából kezdeményezett tevékenységek összes költségét, függetlenül attól, hogy milyen kommunikációs csatornát vagy médiumot vesznek igénybe (közvetlen vagy közvetett, kiszervezés alkalmazása, média, kapcsolatfelvételek hivatásos közvetítőkkel, tanácsadó testületek, platformok, fórumok, kampányok, stb.) A társadalmi események és konferenciák is a nyilvántartás alkalmazási körébe tartoznak, amennyiben meghívást küldtek az európai intézmények személyzetének vagy tagjainak.
- A nyilvántartásban való pénzügyi közzététel érdekében valamennyi olyan tevékenységet be kell jelenteni, amelyek célcsoportja az európai intézmények és szervezetek, azok tagjai és szolgálatai, valamint az európai ügynökségek és azok személyzete. A fentiekbe azok a tevékenységek is beleértendők, amelyek a tagállamok állandó képviselőire – köztük a Tanács elnökségére – irányulnak. Mindazonáltal nem tekinthetők a nyilvántartás alkalmazási körébe tartozónak azon tevékenységek, amelyek célja a tagállamok fővárosi vagy alacsonyabb szintű hatóságainak befolyásolása.
- Tehát az alábbi két kérdésre kell választ adnunk annak eldöntéséhez, hogy egy adott tevékenység a nyilatkozat alkalmazási körébe tartozik-e: mi a tevékenység célja és kire irányul? A 2008. évi közleményben¹² szolgáltatott korábbi pontosítás fényében – amikor a Bizottság kizárta az alkalmazási körből „a Bizottság közvetlen felkérésére végzett” tevékenységeket – a fentiek egy harmadik kérdéssel egészíthetők ki, mégpedig a következővel: „kinek a kezdeményezésére indították el a tevékenységet?”

¹⁰ Vállalati lobbisták, valamint szakmai szervezetek/szövetségek.

¹¹ COM(2007) 127 végleges.

¹² COM(2008) 323 végleges.

E pontosítások alapján a zavart okozó „közvetlen” kifejezést törölni fogjuk a II. kategóriában nyilvántartásba vett szervezetek¹³ közzeendő kiadásainak meghatározásából. A korábbi közleményekben megállapított kivétel-kategóriák nem változnak.

2.1.2. A jogi tanácsadásra és segítségnyújtásra vonatkozó kivétel alkalmazási körének tisztázása

Számos I. kategóriába tartozó szereplő¹⁴ kérte a tevékenységeik egy részére vonatkozó kivétel pontos meghatározását. Ez kiváltképpen a jogászok azon speciális tevékenységeit érinti, amelyek nem tartoznak a nyilvántartás alkalmazási körébe.

Az érdekeltekkel folytatott levélváltásokban már megjelent az alábbi megfogalmazás, amely megadja a szükséges pontosítást, és amelyet bele fogunk foglalni az indokolást tartalmazó dokumentumokba (így pl.: Gyakran Feltett Kérdések): *„Nem tartoznak az érdekképviseltek (bármely szereplő) nyilvántartásának alkalmazási körébe azok a tanácsadási tevékenységek és a hatóságokkal kötött azon szerződések, amelyek célja egy ügyfél felvilágosítása valamely jogi helyzetről, az ügyfél konkrét jogi helyzetéről, bírósági vagy közigazgatási jellegű kezdeményezések lehetőségéről vagy elfogadhatóságáról a hatályos jogi kereten belül, ideértve az ügyfélnek nyújtott olyan tanácsadást is, amelynek célja annak elősegítése, hogy a jogszabályok tiszteletben tartásával szervezze meg a tevékenységét. Ugyanez vonatkozik a jogvita bírósági vagy közigazgatási szerv elé terjesztésének elkerülése érdekében folytatott egyeztetés vagy közvetítés keretében vállalt képviseletre. Ez a megközelítés a Bizottság valamennyi tevékenységi területére érvényes, és nem korlátozódik egyes, különleges eljárásokra (verseny).”¹⁵*

2.1.3. Átláthatóság és kétszeri számítás

Több kérdés vetődött fel a „kétszeri számítással” kapcsolatban, vagyis azt illetően, hogy a különféle regisztrálók többször jelentik be ugyanazokat a költségeket¹⁶. A következő változtatásokat kell elvégezni:

Már nem kizárt a kétszeri számítás. Azt várjuk a regisztrálóktól, hogy garantálják az átláthatóságot annak révén, hogy a nyilatkozatban – a szöveges rubrikáinak kitöltésével – ismertessék az ilyen helyzeteket, különösen pl. az alábbihoz hasonló konkrét magyarázat megadásával: *„Becsült költségeink felölelik az X lobbicéggel kötött szerződéseinket az Y kereskedelmi egyesületünk tagsági díját”* vagy *„Természetben (személyzet, szolgáltatások, stb.) járulunk hozzá Z szövetségünk lobbitevékenységéhez”*.

Úgy tűnik, hogy a kétszeri számítás kérdése e megközelítés segítségével oldható meg a legegyszerűbben és a leghatékonyabban. Ha az volna a nyilvántartás célja, hogy a lobbitevékenységre fordított összes pénzeszközről részleteket közöljön, akkor problémát

¹³ A COM(2007) 127 végleges szerint „a lobbizás területén tevékenykedő vállalati lobbirészlegek és kereskedelmi szövetségek esetében meg kell adni az uniós intézményekben folytatott közvetlen lobbizásra fordított költségek becsült értékét.”

¹⁴ Az uniós intézményeknél lobbizó hivatásos tanácsadó irodák és jogi irodák.

¹⁵ Sim Kallas alelnök 2009. április 6-i levele a Francia Ügyvédi Kamara Küldöttségének (Délégation des Barreaux de France).

¹⁶ A vállalkozás feltüntetheti a nyilatkozatában azt az összeget, amelyet az a közvállalat fizetett ki a számára, amelynek tanácsokat adott. Az utóbbi köteles közzétenni ügyfeleinek listáját, kitérve arra is, hogy az egyes ügyfelek mekkora súlyt képviselnek az üzleti forgalmában. Tehát ugyanazt a pénzüsszeget kétszer teszik közzé.

jelentene a kétszeri számítás, mivel az említett összeg túlbecslését idézné elő. A bizottsági szakpolitika célja valójában nem az egységes áttekintés megvalósítása, hanem az, hogy az egyes regisztrálók szintjén biztosítsa az átláthatóságot. Ennélfogva nem érinti a nyilvántartás alapvető célkitűzését – így az egyes szervezetek által lobbizásra fordított összegek mennyiségére vonatkozó információk közlését –, hogy különböző szervezetek ugyanazokat a költségeket szerepeltetik a nyilatkozatukban.

2.1.4. Pénzügyi közzététel: az I. kategóriára vonatkozó követelmények kiigazítása

Az első kategóriában regisztrálókat felkérjük, hogy tegyék közzé az európai intézményeknél folytatott lobbitevékenység révén elért forgalmukat, valamint ügyfeleik teljes listáját.

Ha úgy döntenek, hogy értéktartományok szerint mutatják be a forgalmukat, a mostani keretek szerint a második legmagasabb tartomány „950 000–1 000 000 EUR”, a legmagasabb pedig „>1 000 000 EUR”. A gyakorlatban tehát nagyobb átláthatóságot várunk el a kisebb üzleti forgalommal rendelkező regisztrálóktól, mint azoktól, amelyek nagyobb forgalmat érnek el. A jelenlegi 1 000 000 EUR összeghatár fölött is ki kell jelölni értéktartományokat, hogy egyenlőbb feltételeket biztosítsunk az összes regisztráló számára.

Felkérjük továbbá a regisztrálókat, hogy közöljék ügyfeleik relatív súlyát az említett üzleti forgalmon belül oly módon, hogy az összes ügyfelet elhelyezik értéktartományok szerint. A tartományok most 50 000 EUR-ra kiterjedő vagy 10 százalékpontos sávokat jelenítenek meg.

E rendszer szerint nem részesülnek egyenlő bánásmódban azok a regisztrálók, akik úgy döntenek, hogy a százalékarány szerinti tartományokat használják. Erre a problémára számos kisebb közügyekkel foglalkozó tanácsadó iroda és nem kormányzati szervezet rámutatott. Az igen jelentős üzleti forgalommal, sok ügyféllel rendelkező, és a százalékos opciót választó regisztrálók számára *de facto* lehetővé tesszük, hogy lényegesen kevésbé legyenek átláthatóak, mint a kisebb forgalommal és csak néhány ügyféllel rendelkezők. Az előbbiek a kisebb cégek lehetőségeinél sokkal magasabb fokú titoktartást kínálhatnak ügyfeleiknek szerződéseik nagyságrendje tekintetében. Vannak akik hátrányos megkülönböztetésnek tekintik ezt, hiszen a legnagyobb regisztrálóknak gyakorlatilag az összes ügyfele a 0–10 %-os sávba tartozik, viszont a kisebb regisztrálók ügyfeleinek súlya gyakran nagyobb szórást mutat majd a százalékos mezőkben. E torzulás kiigazítása érdekében a Bizottság meg kívánja szüntetni a százalékos opciót, és helyette a közölt üzleti forgalom összege szerint differenciált értéktartományokat szándékozik alkalmazni. A bontás a következő lesz:

Az üzleti forgalom szintje euróban	A sáv szélessége euróban
0 – 500 000	50 000
500 000 – 1 000 000	100 000
> 1 000 000	250 000

2.2. Az elemzőközpontok nyilvántartásba vételének elősegítése

A regisztrálók négy kategória közül választhatnak¹⁷. Az elemzőközpontoktól azt várjuk el, hogy a III. kategóriában vetessék magukat nyilvántartásba („nem kormányzati szervezetek és elemzőközpontok”). E kategórián belül létezik egy, az „elemzőközpontok” számára abból a célból létrehozott alkategória, hogy az előbbiek ne keveredjenek össze a nem kormányzati szervezetekkel. A megkülönböztetés megerősítése érdekében ketté kell választani a „nem kormányzati szervezetek és elemzőközpontok” kategóriáját, és új, külön kategóriát kell létrehozni az elemzőközpontok számára.

2.3. Az érintett egyének létszáma vonatkozó becslés

A külső közvéleményt továbbra is foglalkoztatja az a kérdés, hogy hány személy képvisel érdekeket az uniós intézményeknél. Számos érdekelt is úgy érvel, hogy a nyilvántartás által biztosított átláthatóság fontos részét képezi a mozgósítható személyek létszáma. Sok jelenlegi regisztráló önkéntes alapon személyek nevét is közzétette, mivel az Európai Parlamentnél folytatott tevékenységre feljogosított lobbisták esetében ez már kötelező. Ennélfogva – miközben továbbra is a szervezeteket helyezzük a középpontba – fel fogjuk kérni a regisztrálókat, hogy becsüljék meg a nyilvántartás meghatározása szerinti érdekképviseléssel foglalkozó munkatársaik létszámát.

2.4. Az ellenőrzési és végrehajtási mechanizmus

Az elmúlt hónapok során 10 panaszt nyújtottak be, amelyek közül négyet tekintettünk kellően megalapozottnak közigazgatási vizsgálat lefolytatásához. Három esetben azt állapítottuk meg, hogy nem került sor a magatartási kódex megsértésére. Egy regisztráló rövid felfüggesztést követően beleegyezett, hogy helyesbíti a nyilatkozatát; egy másik pedig olyan meggyőző magyarázatot adott, amely lehetővé tette a Bizottság számára, hogy további intézkedés nélkül lezárja a vizsgálatot.

A Bizottságnak szándékában áll, hogy egy magyarázó feljegyzésben részletesebben ismertesse a szóban forgó közigazgatási eljárást, mivel néhány érdekelt e mechanizmus tisztázását kérte.

3. AZ INTÉZMÉNYKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Az Európai Parlament és az Európai Bizottság együttműködésre törekszik egy közös nyilvántartás kialakítása érdekében. 2009 áprilisában egy közös munkacsoport már megállapodott az e cél elérésére irányuló első intézkedéscsomagról, valamint több iránymutatásról¹⁸, ezenfelül a felülvizsgált magatartási kódex tervezetéről. Addig is amíg megvalósul az „egyablakos” regisztráció, a két intézmény már létrehozott egy közös weboldalt¹⁹, amely átfogóbb rálátást biztosít a polgárok számára az európai szintű döntéseket

¹⁷ Három kategória azon szereplőknek felel meg, amelyek esetében azt várjuk, hogy valamennyien regisztráljanak; egy további kategória pedig egyéb olyan szervezeteknek áll a rendelkezésére, amelyeket ugyan a vonatkozó közlemények nem említene, de ha azt kívánják, lehetőségük van regisztrálni.

¹⁸ Az iránymutatások az alábbi linken érhetők el:
http://ec.europa.eu/commission_barroso/kallas/doc/joint_statement_register.pdf.

¹⁹ A közös weboldal az alábbi linken érhető el:
http://europa.eu/lobbyists/interest_representative_registers/index_hu.html.

befolyásolni igyekvők körére azáltal, hogy egyetlen weboldalról elérhetővé teszi mindkét meglévő rendszert.

E közlemény levonja a nyilvántartás működése első évének, valamint számos regisztráló és felhasználó hozzászólásának tanulságait és tapasztalatait, és alapját képezi majd az említett közös megközelítésnek, amelyet a két intézménynek a közeljövőben kell megvitatnia.

1. MELLÉKLET

2009. október 5-én 2014 érdekképviselő szerepelt a nyilvántartásban

Az uniós intézményeknél lobbizó hivatásos tanácsadó iroda / jogi iroda	112
ügyvédi iroda	9
közügyekkel foglalkozó tanácsadó iroda	61
közügyekkel foglalkozó független tanácsadó	29
egyéb (hasonló) szervezet	13
vállalati lobbisták és az érdekvérvényesítés terén aktív szakmai szervezetek	1 129
vállalkozás	276
szakmai szervezet	654
szakszervezet	56
egyéb (hasonló) szervezet	143
nem kormányzati szervezet / elemzőközpont	559
nem kormányzati szervezet / nem kormányzati szervezetek szövetsége	434
elemzőközpont	51
egyéb (hasonló) szervezet	74
egyéb szervezetek	214
tudományos szervezet / tudományos szervezetek szövetsége	45
vallási, egyházi és felekezeti közösség képviselője	8
hatóságokat tömörítő szövetsége	37
egyéb (hasonló) szervezet	124

2. MELLÉKLET

Az európai átláthatósági kezdeményezés nyilvántartása 2009.10.19-én

Regisztrálók
száma

